

13. 9. 2004

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Bez příspěvku na dopravu

Od začátku letošního školního roku možná někteří rodiče zaregistrovali změnu v sociální politice státu. Příspěvek na dopravu byl zrušen a nahradila ho sleva na jízdném ve formě žákovského průkazu. Co to znamená v praxi?

Od 1. září 2004 už děti a studenti, které dojíždějí do školy, nepobírají příspěvek na dopravu. Ten patří v současné době mezi dávky státní sociální podpory. Změnu upravuje novela zákona č.[117/1995](#) Sb., o státní sociální podpoře, provedená zákonem č.[453/2003](#) Sb.

Co k tomuto kroku vládu vedlo? Hlavním důvodem má být zajištění větší sociální spravedlnosti v oblasti příspěvku na dopravu. Úspora prostředků, které budou z rozpočtu ušetřeny, tak bude použita na zavedení zlevněných žákovských a studentských jízdenek v hromadné osobní dopravě, a to jak v autobusech, tak na železnici.

Jak to bylo v minulosti

Na příspěvek na dopravu mělo nárok každé dítě, které plnilo povinnou školní docházku mimo své trvalé bydliště a také středoškolští nebo vysokoškolští studenti, pokud jejich čistý rodinný příjem nepřesáhl v minulém kalendářním roce dvojnásobek životního minima. U denně dojíždějících vysokoškoláků jeho výše odpovídala 50 % (resp. 5 % u těch, kteří denně nedojížděli) ze 40násobku jednosměrného jízdného.

Kde získáte průkaz?

Příspěvek žákům a studentům na dopravu byl tedy zrušen a nahradí jej slevněné jízdné pro tyto skupiny cestujících. K získání slevněného jízdného je nutné opatřit si průkaz, jehož prázdný formulář získáte buď ve škole nebo na pokladnách dopravců.

Škola v průkazu pomocí symbolu "kladívka" označí způsob dojíždění:

- přeškrtnutý symbol - průkaz platí pro jednotlivé jízdy i o sobotách a nedělích
- ponechaný symbol - průkaz platí pouze v pracovní dny

Student vyplněný ve škole potvrzený žákovský průkaz zanese libovolnému dopravci a ten doplní cestovní úsek Z ... do ... a ověří podle občanského průkazu nebo pasu. Pak dopravce nalepí fólii na roh fotografie a přelepí samolepkou. Jeden žákovský průkaz platí pro všechny dopravce (ČD, integrovaná doprava, autobus, atp.).

Poznámka:

Vyučuje-li škola pouze v některé dny v týdnu, vyznačí tuto skutečnost na rubu průkazu v kolonce s vyznačením platnosti pro příslušný školní rok.

Jakou slevu dostanete?

Podle nařízení Ministerstva financí musí být sleva pro žáky 62,5 % z obyčejného jízdného, pro studenty od 15 do 26 let pak musí sleva činit alespoň 25 %.

Nabídka Českých drah

Dráhy nabízejí vyšší slevu, než která je vyhlášena státní regulací. Zatímco pro žáky do 15 let má být sleva 62,5 % z obvyčejného jízdného, ČD nabízejí slevy kolem 70 % a navíc u traťových jízdének uznají jejich platnost i mimo dny vyučování, tedy v sobotu a v neděli. Pro studenty ve věku 15 - 26 let požaduje stát slevu ve výši 25 % z obvyčejného jízdného, ČD poskytuje slevu ve výši 50 - 57 %.

Jak slevu uplatnit?

Průkaz se předkládá při zakupování a kontrole jízdních dokladů při cestě v potvrzeném cestovním úseku. Žákovské jízdné se přiznává v cestovním úseku vyznačeném na žákovském průkazu na všech spojích jednotlivých dopravců, u železničních dopravců pouze ve 2. vozové třídě. V integrované dopravě platí analogicky žákovské slevy přiznávané v silniční a železniční osobní dopravě s tím, že se studentovi přiznává sleva ve vyznačeném cestovním úseku / zóně / pásmu z místa jeho bydliště do místa školy.

U žáků do 15 let platí průkaz maximálně čtyři školní roky (mimo měsíců červenec, srpen) s tím, že škola každoročně potvrzuje prodloužení platnosti pro konkrétní školní rok záznamem na rubové straně průkazu; u žáků starších 15 let potvrzuje škola průkaz vždy na jeden školní rok.

Poznámka:

Žákovské jízdné se nevztahuje na příplatky uplatňované k jízdnému za použití vlaků vyšší kvality (například IC nebo EC). Při použití 1. vozové třídy zaplatí i držitel žákovského průkazu obvyčejné jízdné.

Co si o tom myslíte?

Zrušení příspěvku na dopravu a zavedení žákovského a studentského jízdného je podle představitelů vlády adresnější a sociálně spravedlivější. Tento krok prý mnohem lépe umožní prostřednictvím slev v hromadné osobní dopravě podporovat nezaopatřené děti, které skutečně dojíždějí do školy.

Autor: Jiří Beneš

Zdroj: Osobní finance